

Verhalen van Licht

Ledevaartkerk Chaam, Kerstnachtdienst, 24 december 2019.

Ds. Sara Dondorp

Lezing: Jesaja 9:1-7

Lezing: Jesaja 11:1-3a en 6-9

Lezing: Micha 5:1-4a

Lezing: Lucas 2: 1-20

Inleiding

Kom, vertel in alle talen de verhalen van het Licht. Daarom zijn we hier vanavond: om verhalen van Licht te horen. Verhalen, gedichten, liederen om met elkaar Kerst te vieren. Een viering met lezingen en liederen, licht geïnspireerd op een Engelse viering met Lessons and Carols. Lezingen en liederen over de komst van het Licht, over de komst van de Vredevorst.

Korte overdenking

Gemeente van Jezus Christus,

Om heel eerlijk te zijn kostte het me dit jaar een beetje moeite. Zoveel nieuwsberichten over ellende, over donker, hopeloosheid. Over groepen mensen die elkaar niet begrijpen, over de oorlog in Syrië, die maar duurt; over bosbranden in Australië... Over uitzichtloosheid, machteloosheid... Heeft het dan wel zin om te beginnen over Vrede op Aarde? Is er nog wel ruimte voor het ijle stemmetje van het Kerstkind? En toen kwam ik een verhaal tegen dat alles omkeerde. In een bundel 'Bijbelverhalen met een knipoog', geschreven door twee geestelijk verzorgers in een verpleeghuis. Niet wij vinden temidden van het donker het Licht, schrijven zij, het Licht vindt ons! We hoeven niet op zoek, het Licht komt naar ons toe. Het is niet hoog en onbereikbaar bij de engelen, maar het komt naar beneden. De engelen komen naar beneden. Zonder voorwaarden vooraf, zonder oordeel, zonder standpunt. Het is er gewoon, voor iedereen! Het begint "niet bij wat mensen zien, maar bij het licht, bij wat het licht in mensen ziet. Niet wij zijn de ontdekkers van het licht, - wij worden door het licht gevonden. Het licht schijnt overal, het is bestemd voor (...) alle mensen."¹ Misschien klinkt het op deze manier te mooi om waar te zijn, maar is dat niet het wonder van Kerst? Dat we ons laten aanraken door verhalen van Licht. Dat we ons niet neerleggen bij alle somberheid en donker om ons heen. Het verhaal van Kerst breekt door alle menselijke donker heen! Dat wonderlijke Licht dat het eerst bij de herders kwam. Stel je voor: mensen aan de rafelrand van de samenleving. Wie zijn dat in onze tijd? De mensen die niet meetellen? Zwervers, vluchtelingen, verslaafden, mensen met schulden.... We kunnen het rijtje vast nog wel aanvullen.

Het licht komt het eerst bij mensen die bij ons niet mee tellen. Of bij mensen die het donker opzoeken en nu in het licht zijn gezet! Daar zullen die herders vast doodsbang van geworden zijn! Al hun donkere kanten komen aan het licht! Maar het is juist niet om bang van te worden. Dit licht komt zonder oordeel, zonder voorwaarden, helemaal gratis. En juist zij krijgen te horen: "mensen van Gods welbehagen, mensen die God liefheeft!" Met andere woorden: jij mag er zijn, jij staat in het licht, jij bent onmisbaar, jij bent gevonden! Het Kerstkind is gekomen voor de mensen van de rafelrand. Voor de herders, voor het zootje ongeregeld, voor de buitenbeentjes. En vervolgens ook voor ons allemaal. Het begint bij Licht. Het Licht gaat aan alles vooraf. En het Licht komt vooral daar waar wij het niet zouden zoeken.

¹ Paula Irik en Sylvia van Rijn, *Samen rijmt op amen Bijbelverhalen met een knipoog*, Uitgeverij Elikser, Leeuwarden, 2019, p. 73-74

In het donker, te midden van ellende; aan de rafelranden. In verpleeghuizen, noodopvang, gevangenissen. En natuurlijk ook in huizen van gewone mensen. Het Licht komt overal waar het donker is. Juist om hopeloosheid in het licht te zetten, Juist om aan te zetten tot hoop, tot vertrouwen, tot vrede. Het Licht zoekt ons met de boodschap van de engelen: Eer zij God in de hoge, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.

Amen

Gedicht²

Kom,
vertel in alle talen
de verhalen van het Licht,
hoe de dageraad gaat gloren
als de liefde wordt geboren
in een menselijk gezicht.

Kom,
vertel me van het Leven
dat – soms even – vreugde biedt
als er steun in daagse noden,
troost en uitzicht wordt geboden,
als de mens de mens aanziet.

Kom,
vertel me van de Liefde,
van de liefde van een kind
dat in grenzeloos vertrouwen
een nieuw koninkrijk gaat bouwen
dat vandaag en hier begint.

Kom,
vertel me van de Vreugde,
hoe verheugd ben je vandaag?
durf je met het licht te leven,
elke dag, of soms, heel even?
vrome wens, te vrije vraag....?

Heleen Pasma

2 Uit: Heleen Pasma, *in de ronding van de tijd, gedichten en gedachten*, Uitgeverij Narratio, 2014, pag. 20